

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

MOTIMA NA MOTU

Copyright ANGP

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191, Pretoria 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations.)

Copyright ANGP

ISBN 0 - 908412 - 40 - 1

MOTIMA NA MOTU

**Yekalu na Nzambe soko ndako na Mosala na Satana
Yoane 3:4-10.**

Pai na Batu na Kutanga:-

Oyo azi buku na sasaipi te. Aliko gara 200 asiraliki sika ye abimaki na libosu kuna na France. Ye asirapisi tala na beneditu mokuru pai na batu kutu kutu. Ye azalaga pilamoko miroir pua na molimo, sopo na ye batu akuki kutala kula na motima na bo pilamoko Nzambe azi kutala ye. Batu mingi asiratali motima masito na bo, nasima zambi na oyo bo asirapasi motima, asirazui motima na sasaipi na molimo na sasaipi.

Sika yo azi kutanga buku oyo obusani te ye azi miroir na motima (talatala na kutala misu pua na motima). Sopo na ye yo akuki kutanga na kutala yo menimeni. Soko yo azi pagano, soko mokristu, soko mokristu asiralunguli na njela, yo akuta lilimbi na yo menimeni pilamoko Nzambe azi kutala ye. Nzambe azi kutala nzoto na batu te. Ye azi kutala motima na motu, azi te kutala misu na ye, soko langi na kpoto na ye.

Satana azi baba na batu nyoso na lokuta, azi mokoto na butu, mokonzi na mokili oyo. Ye apasaga ye pinza kukuma pilamoko malaika na tala, kasi ye azi gutu te malaika na tala pilamoko batu mingi alingi kukanisa, nasima bo alingi te kutala lilimbi azi kumenisa Satana pilamoko ye azi na solo, kumenisa ye azi motu ndengi nini. Pilamoko na kalakala, sasaipi likula bamesaze na lokuta azi mingi, batu na kusala mosala na yawili, kupasa bo pinza pilamoko bamesaze na Kristu. Nasima oyo azi kula na kukamwa te, zambi Satana menimeni azi kupasa, azi kukuma malaika na muni. 2 Kor. 11:13,14. Satana azi kukanga misu na kubanza na batu, boyo bo akuki te kumena kulinga na Nzambe, nkembo na makasi na Nzambe, nasima likula bo akuki te kutala Mofutela Yesu Kristu. 2 Kor. 4:4. Eatu oyo nzambe na mokili oyo asirakumisi bo matofu, akuki te kutala bo azi kusumba mbango pai na kukufa na mikolo mikolo, kuingela lifero na mikolo mikolo oyo azi kupira na moto na baruti. Bo azi bikufa pai na Nzambe, azi mokobi na molimo na nzambe na mokili oyo. Efeso 2:2.

“Pua na oyo Mototo na Nzambe abimaki, pua na kubungula basala na Jaboro.” 1 Yoane 3:8. “Boyo otikali mokobi na Nzambe: kasi obundi na Jaboro, nasima ye akima na bino. Obia penipeni na Nzambe, nasima Ye akuma penipeni na bino.” Yakobo 4:7,8.

Tangu yo azi kutanga buku oyo na kutala balilimbi na ye, yo akuki kutala sopo na motima na yo menimeni. Ofunguli motima na yo pua na Nzambe kukaba ye, nasima otali boniboni ye azi. Soko yo akuta motima na yo azi mabe na kutuma na masumu, olubi te masumu azi te, obumbi ye te, kasi andimi ye azi, nasima obimisi ye. “Soko bisu alubi kulamabe azi na bisu te, bisu akusi motima na bisu,

nasima kulasolo azi na sopo na bisu te. Soko bisu abimisi kulamabe na bisu, Ye azi Motu na solosolo, na alima likula, boyo Ye abungi kulamabe na bisu, asukuri bisu na kula abilika nyoso. Soko bisu alubi bisu asirasali kulamabe kwanza te, bisu azi kutia Ye motu na lokuta, nasima monoko na Ye azi sopo na bisu te.” 1 Yoane 1:8-10.

Boyo agumbani si na maboko makasi na Nzambe toyo Ye akuki kubunga kulamabe na yo na kusukura yo na makila na taulu na Yesu Kristu.

Yo azi sini na toli na Nzambe soko sini na toli na Satana. Yo azi mokobi na masumu soko mokobi na Nzambe. Soko yo azi mokobi na kulamabe olubi lokuta te. Kasi ogami pai na Nzambe, Ye abuka mayolo na yo zambi na Yesu Kristu oyo akumaki na mokili oyo pua na kubikisa batu na masumu, pua na kufungula misu na matofu, pua na kubimisa bisu na butu, pua na kulungulisa butu na sopo na bisu. Ye akumaki pua na kuingisa bisu sopo na tala bikamwa na Ye. Yesu akumaki pua na kubikisa bisu na makasi na masumu na makasi na Satana. Zambi na Ye bisu asirazui kubikisa na masumu na bisu. Yo azi kusemama libosu na Nzambe Bipuru oyo azi kutala na kuiba kula bibumba nyoso na mosala bibumba nyoso, likula kubanza nyoso. Yo akuki te kubumbana na Nzambe, soko kubumba mosala na yo. "Motu na kupisa matua na batu, Ye menimeni aoka te? Motu na kusala misu, Ye menimeni amena te?" Sauma 94:9. "Zambi misu na Ye azi likolo na banjela na motu, Ye azi kumena kutambula nyoso na ye. Butu, soko molili na kukufa azi te, Sika batu na kusala abilika akuki kubumbana." Eyobo 34:21,22. "Zambi misu na Mokonzi azi kutambula pai na pai katikati na mokili nyoso, na kutalisa Ye azi makasi na kusalisa batu oyo motima na bo azi alima nyoso pai na Ye." 2 bakula na Bamokonzi 16:9; Yoane 2:24.

"Kula malamuru azi na motu, Nzambe asirabungi kufunda na ye, asirabumbi kulamabe na ye. Kula malamuru azi na motu, soko Nzambe abingi ye motu mabe te, soko yawili azi na molimo na ye soko muke te." Sauma 32:1-5. (Otangi likula Sauma 51). Yesu azi kwanza kubinga lelo. "Obia pai na Ngai batu nyoso na kulimba, na kukumba saki mulito, Ngai apisa bino kula bi." Mat. 11:28-30.

LILIMBI MOKO

Lilimbi oyo azi kumenisa motima na pagano na motima na motu na masumu, motu na mokili, motu asirazui motima na sasaipi te kasi azi sini na toli na molimo na mokili oyo, azi mokobi na kulinga na nzoto na nzala na nzoto. Oyo azi miroir solo na motima pilamoko Nzambe azi kutala ye. Misu na ye asiravimbi, asiragwami na kulanga na masanga. Otangi BaMonoko na Mayeli 23:29-32:

"Motu nini azi na kubira? Motu nini azi na mawa?
Motu nini azi na keleli? Motu nini azi na kungbuta?
Motu nini asirajugi pamba? Motu nini azi na misu bigwama?
Batu kutikala molai pai na vinyo,
Batu na kukenda na kukaba vinyo basirasanganisi.
Oti misu na yo te pai na vinyo sika ye azi bigwama,

Sika ye azi kupisa rangi na ye na kopo,
Sika ye azi kukenda peti sopo na kingo.
Na sunga, ye akata pilamoko nyoka,
Atumba pilamoko basiliki.
Misu na yo amena bamukari gudi,
Motima na yo aluba kula na kufunda.”

Sini na mutu na motu yango yo akuki kutala motima na batu asirakumi mboka na banyama mingi. Oyo azi kumenisa kula na lisumu (bakulamabe) ndengi mingi azalaga na motima na batu. Motima azi ndako na lisumu na bisu. Nzambe alubi, “Motima azi na yawili aliki biroko nyoso; ye azi na malari makasi; motu nini akuki kuiba ye?” Yeremia 17:9. Yesu menimeni alubaki: “Zambi kulungula na sopo, kubima na motima na batu, kubanza mabe azali, pitai, bakuli, kubungula batu, kuyiba mosolo, lokusu, kula mabemabe yawili, nzala mabe, misu mabe, kutukana Nzambe, mutu mokuru, kula bombafu: Bakula mabe oyo nyoso abimi na sopo, nasima ati motu yango masito.” Mako 7:21-23.

PAON

Lilimbi na moko azi paon. Ye azi ndegi kitoko aliki, mayani na ye azi na langi mingi. Awa azi kumenisa kula na masumu na mutu mokuru. Lusifere, keruba oyo azuaki kusupa na mafuta, oyo Nzambe aponaki, azalaki motu na kukumba tala na Nzambe, azalaki malaika na Nzambe, apiaki zambi na mutu mokuru, akumaki moyina na Nzambe. Yisaya 14:9-17; Ezekele 28:12-17. Jaboro apasaga ye pinza pilamoko malaika na tala.

Mutu mokuru amenisana na njela mingi. Batu mosusu azi na mutu mokuru zambi na mosolo na bo, mosusu zambi bo azi na bagara mingi, soko kandolo, soko bandako, soko nyeli, soko lamba na faida, soko zambi na misu kitoko, soko zambi na nzoto kitoko bo amenisana na soni te. Batu mosusu alumbi na mutu mokuru (bo azi na sulu mabe zambi na mutu mokuru) zambi na ingeli na bo, soko zambi na bakelasi soko mayeli na bo, mosusu zambi na nzoto makasi, soko zambi bo asirasali kula na kusifa awa na mokili, soko zambi na langi na nzoto na bakula pamba pamba boyo. Batu mosusu amiki kukumisa bo pinza kitoko na kulata kati, kati na matua, mayaka, soko kutia nzoloko na nzoto na misu na bo, kukata ye. Kasi Nzambe asirasali nzoto na bisu na mayeli nyoso, na kitoko likula. “Zambi Nzambe abundi na batu na mutu mokuru, kasi apisi neema na batu na motima na mwana”. 1 Petero 5:5. Nzambe azi kuyina mutu mokuru na motima na mokoto. Bamonoko na Mayeli 8:13. “Kukufa azi kufata sima na mutu mokuru; Kupia azi kufata sima na motima na mokoto.” Monoko na Mayeli 16:18.

BUGBU

Bugbu azi kumenisa kula na nzala na nzoto, pitai, bakuli. Sika nyoso bugbu akenda ye abebisa ye pinza. Batu mingi azi boyo. Sika nyoso bo akenda bo asali saiba mabe. Bakuli na pitai asirakumi mingi aliki na bamikolo na sunga oyo. Bapalanga akuki te kusinzira bo pinza kukanga banzala na bo, nasima mobeli batu oyo azi na mwasi na ye pinza soko mobali na ye pinza azi kusala pitai, likula batu oyo mwasi na ye soko mobali na ye asirakufi. Masumu na Sodoma likula asiragwati batu kutu kutu pilamoko monoko na Yesu amenisaki bamikolo na sunga akuma pilamoko tangu na Sodoma na Gomora. Baingeli mosusu na Afrique, likula batu na baingeli mosusu na mokili azi kubinga motu na pitai “**Bugbu.**” Batu boyo azua bokonzi na Nzambe te zambi na konzi **BaBugbu** azali, na batu na soloka, batu na bakuli, batu na kubungula batu, batu na kusambela nzambe mosusu, na batu nyoso kulinga lokuta, na kusala lokuta.” Apok. 22:15. “**Okimi** bakuli. Kulamabe nyoso, motu asali, azi na konzi na nzoto; kasi motu na kusala bakuli azi kupulisa nzoto na ye menimeni.” Bino aibi te? Bino azali Ndako na Nzambe, nasima Molimo na Nzambe azi kutikala sopo na bino. Soko motu abunguli Ndako na Nzambe, Nzambe abungula ye; zambi Nzambe azi bipuru, nasima bino azi ndako yango.” 1 Kor. 3:16-18; 6:15-20.

NGURUBI

Ngurubi azi kumenisa masumu na kulanga na kudongbia. Ngurubi aliaga kula nyošo ye akuta. Ye aponi te kati na oyo mabe na oyo malam, pilamoko mosusu aliaga nyama oyo akufi ye pinza zambi na malari, soko oyo bo asirakangi kingo na ye. Bo alia makila, oyo Nzambe alubi akuki te batu alia. Basala 15:20. Yisaya 66:3-7. Likula bo abebisa nzoto na bo, oyo ndako na Nzambe, zambi na kamanga, soko bangi, bakula masito masito oyo. Bo azi kuingisa ye na songo, soko kubinda mulinga na ye, soko kutia ye na monoko. Oyo apasi makila mabe pilamoko dawa na kubungula, nasima agasaga na bamabe mosusu. Satana azi kukanga bo na mayolo na nzala na kamanga, nasima azi paka na makasi na Nzambe motu akuki kulungula na mayolo masito yango. Batu mingi, soko palanga soko mabangi, akanisi kula te soko bo alangi na bieri, vinyo, soko masanga ndengi nini. Kasi motu moko te alangaga azua bokonzi na Nzambe. Masanga azi te biroko na kulia, azi kula na kumera oyo azi na kukufa sopo na ye, apasaga kubanza na batu boyo batu oyo ameraga ye asalaga kula bombafu, asalaga pitai, nasima mobeli azi kubungula batu. Bo azi te batu aibi kusala kula ndengi boyo soko bo asiralangi na masanga te. “Vinyo azi biroko na kusika mabe, masanga makasi azi kubimisa keleli; Motu na kulanga na ye azi na mayeli te.” Bamonoko na Mayeli 20:1.

Pua na batu sini na toli na Mose, soko motu azalaki na mototo na kufunda, mototo yango azalaki motu na kulanga, azalaki kula na bo kupisa ye pua na kubungula na libogu. Deut. 21:19-21. Batu oyo azi kusala masanga azi na ngwanga na mabe yango pilamoko batu oyo atikisi ye, soko ameri ye, zambi Monoko na Nzambe alubi: “Mawa pai na batu oyo azi kusala masanga.” Yis. 5:22. “Mawa na motu kupisa kumera pai na moninga na ye, kusupa kangu makasi na yo sikamoko na ye, kupisa ye kuranga likula boyo yo akuki kutala nzoto pamba na ye.” Abukuka 2:15. “Okusi motima na bino te, Batu na kusala bakuli, batu na kusambela nzambe mosusu, batu na pitai, batu na kusala masito na nzoto na bo pinza, soko na molumi mosusu, batu na moyibi, lokusu, **Liboma na Masanga**, kutukana, kubula mosolo, batu oyo azua bokonzi na Nzambe te.” 1 Kor. 6:9,10. “Bino nyoso aibi basala na nzoto, bo oyo—bakuli, masito, nzala mabe, kusambela nzambe mosusu, soloka, kuyina, keleli, misu mabe, kuswana, tumba, kutumbaka, kugumbisa monoko na Nzambe, kanda, liboma na masanga, yango mabe, na kula boyo nyoso: . . . batu na kusala boyo azua bokonzi na Nzambe te. Gal. 5:19-21. “Nasima otumi na masanga na liboma te, zambi oyo abimisi keleli, kasi otumi na Molimo.” Ef. 5:18. Pai na batu na nzala na mai Yesu azi kubinga, “Soko motu moko azi na nzala na mai, akuki ye abia pai na Ngai, ameri.” Yoane 7:37,38. “Ndo, batu nyoso na nzala na mai, obia pai na maliba, na motu azi na faranka te; obia, osumbi, olili; lokuta te, obia, osumbi vinyo na miliki pamba, na faranka te. Puanini bino azi kusilisa faranka pua na biroko azi mapa te (azi biroko te)? Na makasi na bino pua na biroko na kutumisa sopo te? Okabi Nzambe tangu bino akuki kukuta Ye, obingeli Ye tangu Ye azi penipeni.” Yis. 55:1,2.

BANDAKBI

Nyama oyo na kuisana noki te azi kumenisa masumu na goigoi, “kuzila tangu mosusu,” na soloka. Kundima te azi pilamoko masumu na soloka. Ye oyo azi goigoi apiaga na kumika mingi. Ye alingi kusala moyibi aliki kusala mosala. Tangu mosusu oyo azi kugasa na kubungula batu. Goigoi na molimo akangaga bisu boyo bisu asambeli te, atangi Biblia te, akenda te na lisambo. Ye akangi bisu na kukaba Monoko na Nzambe oyo apisi kubika na mikolo mikolo. “Kuzila-tangu-mosusu” azi moyibi na saa na bisu, nasima azi kugasa na kukufa. Sika Nzambe asiralubi na yo na kupisa Ye motima na yo lelo, nokinoki Jaboro akuma, aluba na yo akuki yo azili lobi, soko tangu mosusu azi malamuni aliki. Kasi tangu mosusu akuma te, soko! Yo azila muni mosusu na mosusu, gara mosusu na mosusu kukuma na tangu kukufa akuta yo pamba nasima yo akufa konzi na zeriba na Nzambe, yo azala na Kristu te, azala na kubikisa

te. Boyo Nzambe alubi: “Lelo, soko bino aoki monoko na Ye, Oti motima na bino libogu te.” BaEbere 3:7,8.

Mbara mingi mokoto na soloka azi kukamata kpoto na bandakbi pua na badawa na ye; boyo bandakbi azi likula kumenisa masumu na kundima na kusala badawa na soloka na sika na kundima Nzambe. Na tangu na mawa soko na malari batu azi kuzanga kundima Nzambe bibika, azi kutia kundima na bango na atoro, maguru na mayani, soko maguru na ndeti, balibogu, banga, soko kula bikufa nini mokoto na soloka azi kuluba na bo. Akuki malamumu bo atia kundima na bo pai na Mojalisa na Mobikisa na bo. Nzambe apisaki BaIsraele toli kuluba: “Otiki mukari na kusala bengi na kutikala na kubika te.” Exode 22:18. “Motu moko te atikala sikamoko na yo, oyo azi kulikisa mototo mobali na ye, soko mototo mukari na ye na katikati na moto, soko motu na soloka, soko motu na bengi, soko motu na dawa, soko nebi yawili, soko munganga na basenji, soko motu na likondo, soko motu na kukusa batu na kula bikamwa, soko motu na kuluba na bamolimo. **Zambi motima na Mokonzi** ayini batu na kusala bakula oyo, nasima zambi na bakula yango, **Mokonzi** Nzambe na yo azi kufukusa bo na libosu na yo.” Deut. 18:10-12. “Apasi te pai na batu na likondo, soko pai na munganga na basenji, akabi bo te, boyo bo akumisa bino masito. Ngai azi **Mokonzi** Nzambe na bino.” Lev. 19:31. “Motu na kupasa pai na batu oyo azi na likondo, na pai na munganga na basenji, na kufata bo na nzala masito, Ngai atala motu yango na misu makasi, alungula ye katikati na motinda na ye. Zambi na oyo abubisi bino pinza, atikali bipuru, zambi Ngai azi **Mokonzi** na bino. Lev. 20:6,7. Yesu Kristu azi mobikisa pua na molimo, motima na nzoto. Ye azi kubunga kulamabe nyoso na kubikisa bamalari nyoso. Sauma 103:1-3. “Mosusu azi na malari? Akuki ye abingi bakumba na kopainyi, (Batu na badawa te), nasima bo asambeli pua na ye, kupakela ye na mafuta na kombo na **Mokonzi**; nasima kusambela na kundima abikisa motu malari, **Mokonzi** alungula ye na mbeto; nasima soko ye asirasali mabe, Nzambe abunga oyo. Boyo obimisani kula mabe na bino katikati na bino, osambelani, boyo Nzambe abikisa malari na bino. Yakobo 5:14-16.

Sika yo azi kutanga buku muke oyo, Nzambe azi kulubana na yo, kuluba akuki yo apasi motima, otiki masumu, opisi kubika na yo nyoso pai na Nzambe. Kasi molimo pilamoko bandakbi azi kuluba na yo peti: Osali noki te, opisana te lelo, yo akuki kusala boyo lobi, soko poso azi kubia, soko gara oyo azi kubia, otuni molumi na yo na libosu, otuni kwanza mwasi na yo, soko baba na yo, okamatani na libosu, okamati “kukata” libosu. Na sika na kuoka mangongo na Nzambe yo azi kupisa matua na yo pai na mangongo na yawili na Jaboro motu na lokuta. Kusala boyo yo azi kukumisa motima na yo libogu boyo ye azala makasi pilamoko kpoto na bandakbi.

KUPI

Oyo azi nyama mabe na nzala na makila. Azi kumenisa kula na kangu, na kugwama mabe na bakula boyo pilamoko azalaga na motima na batu. Motu azi mokobi na kangu mabe na motima na kugwama noki, aibi nyoso kusala bakula mabe mingi,—kutukana, kukata silika, na tangu mosusu mobeli kubungula batu. Mbara mingi azi pilamoko batu azi kumera motima ndengi oyo tangu ye azi kumeta masanga soko biere nasima ye aibi te kusinzira ye pinza. Batu mosusu azi batu na kubanga, bo ameri masanga na kutuma, boyo bo abanga gutu te na kusala mabe pai na batu mosusu, soko kula nini azalaki na kubanza na bo. “Vinyo na bo azi dawa na kubungula na banyoka mokuru, dawa mabe na banyoka muke.” Deut. 32:33. Batu alingaga mingi na kubulisa mabe pai na batu kusala bo mabe kasi Nzambe azi motu na kukata ngwanga na bisu. Yesu alubaki: “Olingi bayina na yo.” Nzambe asiralubi Ye abunga mabe na bisu soko bisu abunga mabe na batu mosusu.

NYOKA

Nyama oyo azalaki kitoko mingi kasi ye akusaki Adamo na Kawa na bilanga na Edene, pua na kubungula kuibana na bo pai na Nzambe, na kulubana na bo sikamoko na Nzambe. Satana azalaki na kanda sika ye atalaki Nzambe kulinga mukari na mobali na libosu, na kutala pilamoko Nzambe asirati bo mokoto na likolo na kula nyoso na sika na Lusifere, oyo Jaboro. Zambini na kanda Satana atandaki kubungula kuibana na batu sikamoko na Nzambe. Kanda mabe mabe oyo, ye kula na kubungula batu, azi na motima na yo na kubika na yo pua na kubungula kusika na yo, tangu batu mosusu azi kutikala na kusika na malamuni nyoso. Akuki mobeli batu na kusala mosala na Nzambe asinziri makasi zambini na molimo na kanda oyo abimaga paka na Jaboro, tangu Nzambe azi kupisa beneditu mokuru na batu mosusu aliki na yo. Kanda azi kutia kubanza mabe mingi sopo na motima na yo pua na kukusa batu mosusu, pua na kubungula kusika na bo, mobeli pua na kubungula batu oyo ye azi na kanda pai na bo. Kanda katikati na molimi na mwasi akuka kubungula ndako na bo, na kusala kubika nyoso potopoto. Kanda azi mabe pilamoko lilita. Lembo na Belembo 8:6.

KWODO

Pwodo azi kulia mingi nasima azi kumenisa awa kula na motu na bungbuti na nzala na mosolo na faranka, oyo azi maguru na kula mabe nyoso. 1 Tim. 6:10. Batu asiratali pwodo mosusu na Congo kulia nyama muke mingi boyo nzoto na ye apasulanaki, ye akufaki. Motu na bungbuti alingi te kusalisa batu soko kupisa kula na mosikini. Ye azi kumika na njela nyoso na kunduka mosolo na mokili, na njela

alima soko njela abilika, kasi bo azi kugaga azi kupula nasima moyibi azi kubula bo. Pua na oyo Yesu alubaki na bisu akuki bisu azi kubumba mosolo kuna na lora sika nyama muke na kugaga apulisa te, sika moyibi aingela te, ayiba te: zambi sika mosolo na yo azali, kuna motima na yo azala likula. Mat. 6:19-21. Akana na ndako na ye akufaki zambi na nzala na kulinga na malia na faranka na lamba kitoko nasima ye agwataki oyo azalaki na kutuka likolo na ye. Yosua 7. Yuda Kariota, mofata na Yesu, akufaki zambi ye alingaki faranka aliki Yesu. Mat. 27:3-5.

SATANA

Oyo azi baba na batu na lokuta nyoso na bo nyoso abuki lokuta. Ye azi sinziri na banyama nyoso oyo, nasima azi mokoŋzi na motima. Yesu alubaki: "Bino azi na baba na bino Jaboro, nasima banzala na baba na bino bino alingi kusala. Ye azalaki mobungula na libosu, nasima asemami na kulasolo te, zambi kulasolo azi-na ye te. Sika ye azi kuluba lokuta, ye azi kuluba kula na ye pinza: zambi ye azi motu na lokuta, na baba na lokuta." Yoane 8:44. Oyo azi paka lilimbi pua na kumenisa Satana azi motu ndengi nini. Ye atalana boyo na solo te. Ye azi molimo, nasima bisu akuki te kumena nzoto na molimo. Kasi pilamoko bisu asirati banyama awa pua na kumenisa kula na masumu (kulamabe) gudigudi, kasi lisumu amenana boyo te na solo, boyo bisu asirati lilimbi mabe awa kumenisa kula na Satana, boyo bisu abusana te ye azi moyina na bisu na moyina na Nzambe.

KELIKULU

Kelikulu azi kumenisa kula na molimo-na-kuiba azi sopo na motima na batu nyoso. Awa ye azi bipi, asirapotani zambi na lisumu, na bamosala mabe boyo ye azi kusala mosala na ye malamumu te. BaEbere 10:22.

MISU

Misu na Nzambe azi pai nyoso nasima azi kutala kula nyoso azi na motima. Kula moko te akuki kubumbana na misu bipira na Nzambe. Zambi na oyo, Ye aibi, azi kutala kubanza bibumba nyoso na kukanisa nyoso na motima. Soko yo asali bakula mabe na butu bipi, soko na sopo na bondo pinza, soko sopo na libadu soko pai wapi, Nzambe azi kumena nyoso.

MALAIKA

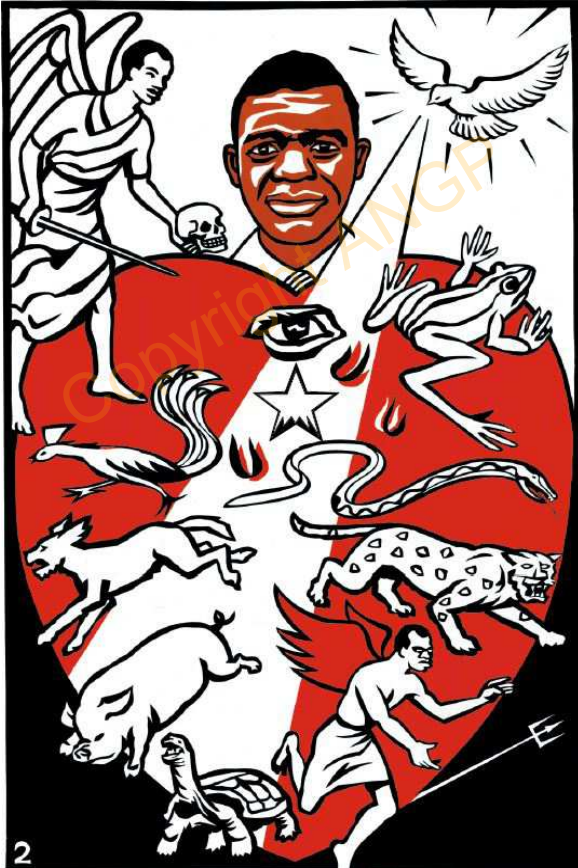
Malaika azi kumenisa kula na Monoko na Nzambe. Nzambe azi kuluba na motu mabe, akuki ye apasi motima, afunguli motima pua na Tala na Nzambe kuingela sopo na motima bipi. Nzambe azi kuluba pai na yo likula, yo motu na kutanga buku oyo.

MAMU

Ndegi bipuru oyo, ye ndegi na kusala mabe muke te na kubanga batu te kasi buibarta na bo, azi lilimbi na Molimo Bipuru, Molimo na kulasolo azi kunyokela batu zambi na kula mabe, na kula alima na ngwanga azi kubia. Molimo Bipuru na lilimbi oyo azi konzi na motima. Ye akuki te kutikala sika kula mabe azi mokonzi.

BADADA MUKE NA MOTO

Dada na moto oyo azi pembeni na motima na motu na mabe azi kumenisa kula na kulinga na Nzambe na pembeni na motima na lisumu, zambi Nzambe alingi te kukufa na motu mabe, kasi alingi

ye apasi motima azua kubika. Yesu akumaki pua na kubikisa batu mabe. Kusika mokuru azi na lora zambi na motu moko asirapasi motima. Nzambe alingi kusukura motima na makila na Mototo Moko na Ye. Badada na moto oyo azi likula lilimbi na makila na Mototo na Nzambe. Kulinga na Nzambe alingi kuingela motima bikufa na piu.

Yesu azi kusemama pai na mwango na motima, na kupika ye. Soko yo afunguli pua na Ye, Ye aingela, asukura motima, alungulisa mayolo na masumu.

LILIMBI MIBALI

Lilimbi oyo azi kumenisa motu oyo asirawanzi na kupasa motima na kukaba Nzambe. Malaika azi na mopanga na maboko na ye, Monoko na Nzambe, ye azi na kubika; ye asali kula; ye apiri aliki mopanga nyoso na monoko mibali; ye azi kutubela, kukata kati-kati na motima, na molimo; na pembi, na mafuta sopo na pembi; kuiba noki kubanza na banzala na motima. Ebere 4:12. Monoko na Nzambe azi kuibisa bisu kufuta na kulamabe azi kukufa, nasima, pilamoko Nzambe asiraponi pai na batu nyoso, na kukufa mbara moko, nasima sima na oyo azi ngwanga. Ebere 9:27. Sika na motu mabe na motu na kundima te azi libadu na moto azi kupira na baruti.

Na maboko mosusu malaika azi na makua na mutu na motu bikufa. Oyo azi pua na kubanzisa motu na masumu, azi kula na bisu nyoso kukufa. Nzoto oyo bisu alingi mingi, atupi tangu mingi na mosala mingi pua na kulatisa ye na kupisa ye kulia: nzoto boyo bisu azi kusala kula nyoso pua na kusirisa nzala na bakulinga na ye, nzoto oyo azala kukufa na kupula. Banyama muke alia ye, kasi motima na molimo na bisu abima libosu na kiti na ngwanga na Nzambe. Motu mabe azi kuwanza kuoka Monoko na Nzambe kupwamisa ye, azi kufungula motima na ye pai na kulinga na Nzambe. Molimo Bipuru azi kuwanza kupira sopo na motima na butu. Tala na Nzambe azi kuingela, azi kuwanza kufukusa butu nyoso. Sika tala azi kubima, akuki butu akimi. Kulinga malamuna na Nzambe azi kusirisa piu na motima. Lisumu (bakulamabe), oyo balilimbi na banyama oyo azi kumenisa kula na ye, azi kukima.

Motu na masumu, ofunguli njela pua na Yesu, tala na mokili na kuingela sopo na motima na yo, nasima butu na mosala na butu alungula, pilamoko yo azi kumena na lilimbi. Yesu alubaki: "Ngai azi tala na mokili: motu na kufata sima na Ngai atambula na butu te, kulamoko atikala na tala na kubika." Yoane 8:12. Mawa pai na batu azi kulinga butu na sika na kulinga tala.

Tangu Yesu aingelaki yekalu na Yerusalema, Ye afukusaki batu nyoso azalaki kutikisa bagara, kandolo, na mamu, nasima asupaki faranka na batu kubalisa faranka, alubaki: “Ndako na Ngai azi ndako na kusambela, kasi bino asirasali ye sika na bamoyibi. Mat. 21:13; Yoane 2:13-17. Ndako oyo azi motima na yo. Yesu akumaki paka te pua na kubunga bisu na masumu na bisu, kasi Ye akumaki likula pua na kubuka mayolo na kula mabe na kulungulisa kula mabe pai na bisu kupisa bisu kulika makasi na masumu, na kulungula si na masumu yango. “Boyo soko Mototo (Yesu) afungula kamba na bino kamba na bino alungula solo.” Yoane 8:36.

LILIMBI MISATO

Awa bisu atali motima na motu na masumu asirapasi motima na ye na solo. Ye azi kuiba na kutala mokuru na mabe na lisumu mingi na ye, kuiba Yesu akufaki na krusi zambi na bo. Sika ye azi kutala krusi oyo malaika, Monoko na Nzambe, azi kumenisa ye, motima na ye abukana. Kulinga na Nzambe asirabimi na Yesu Kristu azi kubuka motima na ye, aliki mingi sika ye azi kukanisia Yesu Kristu, Kandolo na Nzambe, asirakumi pua na kulungulisa lisumu mingi na ye, andimaki kukufa na sika na ye na likolo na krusi. Zambi bo apikaki Yesu na sikoti, atiaki korona na sindani na mutu na Ye, apikaki maguru na maboko na Ye na neli, nasima akangaki ye likolo na krusi paka zambi na lisumu na bisu, motima na motu na masumu oyo azi kubuka. Sika ye azi kutanga na kuoka Monoko na Nzambe ye azi kumena ye menimeni na sopo na miroir na Nzambe nasima azi kuiba solo motima na ye azi bipi, azi na lisumu mingi. Oyo azi kutubela motima na ye, nasima motima na mawa pua na oyo azi kupisa ye kugama zambi na lisumu na ye, nasima Nzambe azi kuquma penipeni na ye. Kulinga na kula bi na Nzambe azi kuingela motima na ye, motima oyo asirazui kusukura na lisumu na ye nyoso zambi na makila na Yesu Kristu. Ye awanzi kuiba solo "Mokonzi azi penipeni na batu, motima na bo asirabukani; Ye azi kubikisa batu, molimo na bo azi kugama mabe na bo." Sauma 147:3. Gutu monoko na Nzambe azi kuluba: "Kasi Ngai atala pai na motu oyo mobeli pai na motu oyo azi mosikini, na motima na mawa zambi na mabe, oyo na kupepa zambi na monoko na Ngai." Yisaya 66:2.

Molimo Bipuru na Kulinga na Nzambe azi kuingela sopo na motima bisukura. Tangu ye azi kutala na kundima pai na krusi, pai na makila na Yesu oyo asupanaki pua na kusukura bisu na masumu ba bisu, ye akamati kuiba Nzambe asirabungi masumu na ye, nasima ye azui kuiba magkila na Yesu Mototo na Nzambe asirasukuri na masumu nyoso. 1 Yoane 1:7. Ye oyo andimela Yesu, akufa te na mikolo mikolo kulamoko ye atikala na kubika na mikolo mikolo (Otagi 1 Kor. 6:10,11). "Zambi Ye asumbaki bisu na makila na Ye, kubunga kulamabe na bisu, pilamoko musolo na neema na Ye azali." Ef. 1:7. Sasaipe molimo na sasaipe azi sopo na ye, nasima na oyo ye alingi te mokili şoko bakula na mokili, kasi azi kulinga bakula na Nzambe, Ye oyo asiratumeli motima na ye na kulinga na Ye. Banyama, oyo azi kuluba lisumu na ye, azi konzi na motima, kasi Satana alingi te kulungula nasima azi kutala sima kulinga kuzua kuingela gutu. Pua na oyo Nzambe alubi na bisu kusinz'ra na kusambela likula, kubunda na Jaboro, nasima ye akima bisu.

LILIMBI MINI

Lilimbi oyo azi kumenisa kula na mokristu asirazui kula bi solo na kubikisa nyoso zambi na moboma na Mokonzina Mobikisa na bisu Yesu Kristu. Boyo akuki muke te ye asifi, moko pua na krusi na Mokonzi na bisu Yesu Kristu; zambi likolo na krusi yango mokili asirakufi pai na ye, ye pai na mokili. Gal. 6:14. Ye aibi nyoso Yesu akufaki na krusi boyo bisu, zambi bisu asirakufi pai na kulamabe, akuki kubika pai na kula alima. 1 Pet. 2:24. Mokristu asirakufi na krusi pai na mokili. Bisu asirazui toli na kutambula na Molimo na kufata nzala na nzoto te. Gal. 5:12-25. Gutu bisu asirazuiftoli na kutikala bipuru, zambi soko motu azi bipuru te, ye akuki kumena Mokonzi te. BaEb. 12:14.

Na lilimbi na motima oyo bisu akuki kutala ngusu sika bo akangaki Yesu na bakamba sima na kulungulisa balamba na Ye. Yo akuki kutala likula sikoti, fimbo oyo bo afimbaki Ye mabe, zambi bo abetaki Ye pua na kulamabe na bisu. Yisaya 53:11-12. Ye azuaki fimbo zabi na kulamabe na bisu. Mokonzi Erode na batu na ye asikaki Ye sika bo asirafimbi ye, asirati lamba bigwama na Ye. Sika bo asirasali korona na sindani na jamba, bo atiaki ye na likolo na mutu na Ye na sika na korona na malia. Bo atiaki bwaka na maboko drwati ha Ye na sika na ndeti na kukonza na mokonzi. Bo agumbisaki digba libosu na Ye, asikaki Ye kuluba: "Sene, Mokonzi na BaYuda." Bo atupaki mai na monoko likolo na Ye, akamataki bwaka abetaki Ye na mutu na Ye. Sika bo asirasiri na kusika Ye bo agasaki Ye na sika na kubungula na krusi. Bamokristu na kombo pamba azi mingi kusambela na bandako na Nzambe, kukenda na Misa na Mokonzi, kuyemba balembo na Nzambe, kasi basala mabe na bo azi kukanga Mokonzi na bo gutu na krusi. "Batu nyoso te kusambela na kuluba: "Mokonzi, Mokonzi" aingela Bokonzi na Nzambe, kasi baoyo asali kula Baba na bo na lora azi kulinga." Mat. 7:21-27. Yo akuki kutala likula likiti na faranka na Yuda na lilimbi oyo. Yuda apisaki Yesu na bayina na Ye pua na kipandi 30 na faranka, zambi kulinga na faranka akumisaki ye matofu, agwataki motima mabe na ye. Batala, bamayolo na bakula boyo azalaki na maboko na basolda sika bo apikaki zegi pua na balamba na Ye, pilamoko Monoko na Nzambe alubaki: "Bo agabelaki bangombi na Ngai katikati na bango, bo apiki zegi pua na koti na Ngai." Sauma 22:18.

Bo akamataki likonga, atubelaki panzi na motima na Ye nasima makila na mai abimaki. Yoane 9:33-37. Libosu koko agamaki Petero aginaki Yesu libosu na mukari, kasi sima ye apasaki motima na kugama makasi. Yo azi kusamba kula na Yesu na monoko na mosala likula? Soko yo azi paka kubanga? Yesu alubaki:

“Soko motu nioko agini Ngai libosu na batu, Ngai agina ye likula libosu na Baba na Ngai na lora.” Mat. 10:32,33. Yesu alubaki gutu “Soko motu alingi kutambula sima na Ngai, akuki ye agini ye pinza, akamati krusi na ye, afati Ngai.” Mat. 16:24. “Motu na kukumba krusi na ye te, na kufata Ngai te, motu yango akuki na Ngai te.” Mat. 10:38.

Libogu na Kubika, Azali Kristu pinza;
Maliba na makila, Pai na panzi kubima;
Zambi Ye akufaki, Gutu te ngai abangi.

LILIMBI MITANO

Awa bisu azi kutala motu asirazui kusukura na kububisa, motu asirakui gudi pinza pua na Nzambe; motu mabe asirazui kubikisa zambi na neema na ngolu mokuru na Nzambe. Sasaipi azi yekalu na Nzambe solo solo, sika na kutikala na Nzambe Baba, na Mototo na Molimo Bipuru, pilamokó lilimbi Yesu apisaki kuluba: “Soko motu alingi Ngai, ye asinzira monoko na Ngai: nasima Baba na

Ngai alinga ye, Bisu akuma pai na ye, asala sika na kutikala na Bisu pai na ye." Yoane 14:23. Nzambe azi kupisa ilisa, kupisa beneditu na kutia motu na likolo zambi na Yesu Kristu. Lu. 1:52.

Motima asirakumi sasaipi Yekalu na Nzambe Bibika. Lisumu asiralunguli. Banyama azi gutu te, likula mokonzina bo Jabaro, baba na balokuta nyoso azi te; kasi bisu atali Molimo Bipuru kutikala na motima. Na sika na bamosala mabe na nzoto, motima asirakumi pilamoko bilanga kubuta malamumu; pilamoko ndeti kubuta mbuma, kubuta mbuma na Molimo: kulinga, kusika, motima bi, kukumba mawa molai, motima peti, kusalisa batu, kundima, motima na mwana, kulika nzoto na bambuma mosusu alimani pai na Nzambe na batu likula. Sasaipi ye asirakumi na solo maboko na vino kubuta mbuma, vino yango azi Mokonzi na bisu Yesu Kristu. Pua na kukuma motu na kubuta mbuma ye azi kutikala sopo na Yesu Kristu, Kristu kutikala sopo na ye. Yoane 15:1-10. Likula ye azi kusinzira Monoko na ye na motima na ye. Zambi ye asirakumi na Molimo Bipuru, asirakumi Batizimo na Molimo Bipuru ye azi na makasi na kulika nzoto na banzala na ye na kukanga nzoto na banzala na ye na krusi. Zambi na makasi na Molimo Bipuru ye akuki kutambula na Molimo. Ye azi kutambula gutu te zambi na bakula ye azi kutala, azi kuoka na matua soko kuoka na motima soko na kubanza na ye, kasi ye azi kutambula zambi na kundima: zambi kundima Yesu Kristu azi kulika oyo azi kulikisa bisu na mokili. Ye azi kutambula zambi na misu ndeli, azi kuzua makasi na kutambula malamumu zambi na kutala ndeli pua na kubulana na Mokonzi na bisu Yesu Kristu. Kulinga na Nzambe azi kutambulisa ye, ye azi kutikala sopo na kulinga na Nzambe oyo azi kutikala na mikolo mikolo.

Beneditu azali na batu na motima bipuru: "zambi bo amena Nzambe." Mat. 5:8. Mokonzi Dawidi azalaki na mosolo mingi nasima ye alikaki bayina na ye na nyeli yango, ye abungulaki motu mokuru, Goloyata, kasi kula mosusu abimaki na kubika na ye nasima ye aibaki ye azi kuzanga kula, ndo akuki ye agami pua na kula yango soko ye alingi kumena Nzambe. Ye agamaki na motima na ye nyoso, "Ojalisi motima bibuba na sopo na ngai, O Nzambe; osali na sasaipi molimo na kusisa te na sopo na ngai" Sauma 51:10. Motu moko te akuki kububisa motima na ye pinza, soko kukumisa ye pinza malamumu na makasi na ye pinza. Azi kula na ye kukuma na Nzambe na motima na mawa na kupasa motima solo solo, kubimisa mabe na kutika mabe

yango pilamoko Dawidi asalaki, pilamoko mototo oyo akimaki baba na ye, asalaki sika ye atikaki bangurubi ye azalaki kusinzira, abulanaki pai na baba na ye kuluba na motima bibukana solo, “Baba, ngai asirasali mabe pai na Nzambe na yo likula.” Nzambe azi na nzala nyoso na kusalisa batu mabe nyoso akumi pai na ye na motima solo na motima bibukana na kupasa solo. Zambi azi Nzambe alubaki: “Motima na sasaipi Ngai apisa yo, molimo na sasaipi Ngai atia sopo na yo, Ngai alungulisa motima na libogu na nzoto na yo, Ngai atia Molimo na Ngai sopo na yo, atambulisa yo na batoli na Ngai.” Oyo azi likilimba Nzambe asirasali nasima atiaki gura na makila na Mototo na Ye, Yesu Kristu.

Na lilimbi oyo bisu azi kutala likula malaika kubulana. Ba-malaika azi kusalisa batu oyo azua kubika na mikolo mikolo, bo azi kutikala pembeni na batu oyo azi kubanga Nzambe. Sauma 34:7; 91:11; Danyele 6:22; Mat. 2:13,19; 18:10; Basala 5:19; 12:7-10. Jaboro azi na sopo na lilimbi oyo likula kusemama penipeni na motima, kukaba njela na kuingela gutu na sika ye azalaki. Pua na oyo, Nzambe alubi na bisu akuki bisu asinziri, asambeli, zambi Jaboro, moyina na bisu azi kutambula pilamoko tambo kugama na jamba, kukaba nini ye alia. 1 Pet. 5:8. Obundi na Jaboro, nasima ye akima bino. Yakobo 4:7.

LILIMBI SITA

Oyo azi lilimbi na mawa, lilimbi na motu asiralunguli na njela na Nzambe. Misu moko asirawanzi kukangana, oyo azi kumenisa ye asirawanzi kukuma piu, pongi asirawanzi kukanga ye na motima na ye. Kula na Nzambe azi mokuru gutu te na motima na ye. Misu mosusu azi kutala pai nyoso na soni te na kusala saiba pai na mokili. Tala sopo na motima azi kukufa, nasima bakula na motima oyo amenisi ye alingi nyoso kuoka mawa sikamoko na Kristu, azi gutu mingi te, nasima bo azi kusemama alima gutu te. Ye azi katikati na bakumika mingi, nasima ye asirawanzi na kuingela bo na sika na kubunda na Jaboro. Ye azi kuoka mangongo na momika na sika na kuoka Nzambe. Ye azi kwanza kuingela balisambo, nasima ye azi kumika kubumba nzala na mokili sopo na ye boyo batu aiba te, kasi ye azi kuisana kzlungula pembeni na Nzambe, nasima kulinga na ye pai na Nzambe, kulinga oyo na libosu, asirakimi ye. Kelikulu na motima na ye, oyo molimo-na-kuiba, asirakumi bipi; nasima krusi asirakumi kula mulito pai na ye. Kundima na ye asirawanzi kukuma piu, ye asiratiki kuibana na Nzambe na kusambela na ye. Ye azi kusinzira gutu te kula na motima na ye, nasima azi kupisa sika pai na Jaboro oyo-azi kutikala penipeni na motima na ye pua na kuingela.

Molimo pilamoko paon awanzi kukaba kuingela. Ye azi kukamata mutu mokuru, soko mutu mokuru zambi ye azi mokristu malamu, kubusana ye azuaki kubikisa paka zambi na neema. Kulanga na masanga azi kupika hodi pai na mwango, kumika kuingela. Soko batu azi kumika ye na kuluba akuki ye akamati paka kumera moko pamba, soko azi kuluba na ye oyo azi paka masanga pamba pilamoko mai, boyo azi mabe te. Ye azi kubusana kumera moko pamba, soko masanga peti, azi pilamoko mai muke azala kufungulana na kukuma maliba mokuru na kulanga menimeni. Soko ki azi mwasi kulamba masanga pua na molumi na ye na bandoe, na kuluba ye pinza azi kumera ye te boyo azi mabe te, kasi ye azi kugasa batu mosusu na kula oyo, boyo molimo na kulanga azi paka kukusa ye. Bakuli na

pitai azi kukuma na kumika mokristu na mayeli na lifero. Soko ye azi kuwanza kuoka na kusika nyoso balisolo masito na bamonoko na masito; bandoe mabe asirawanzi kukuma alimani na ye, soko ye azi kuwanza kuoka na kusika nyoso musiki na yango soko musiki mosusu mabe, soko asirawanzi mobeli kukenda na sika na yango. Soko batu mosusu azi kukusa ye na kuluba yango na mondeli, oyo yango sika mobali na mukari azi kusala ye sikamoko azi mabe te, azi yango akukani na mokristu, kuluba paka yango na pagano azi mabe. Ye azi kuiba te sika nyoso na yango azi sika na kubuta pitai, nasima yango na mondeli azi mabe aliki oyo mosusu. Kubinda kamanga pilamoko modeli, oyo cigarette na tabac, azi mabe nyoso pilamoko oyo na pagano. Bo abinda ye muni na butu, na tangu nyoso. Yesu abindaki kamanga te, nasima mokristu kufata Yesu malamuni azi kubinda ye te likula.

Jaboro azi kukusa ye na kuluba kusika na masumu azi masumu solo te. Kusala mabe mbara moko, soko kusala pitai paka mbara moko azi te mabe, oyo azi kula Jaboro alubi na ye, kasi likondo masito masito na pitai asirazui njela na kuingela motima oyo azalaki bisukura, nasima azi kusala ye mboka na ye gutu.

Motu na lilimbi oyo azi kutubela motima na mbeli azi kumenisa kula na batu kusika mokristu na kubundana na mokristu boyo bo azi kutubela motima na ye na bamonoko mabe. Ye akuki te kusemama na misu na kusika na kunyokela na batu, nasima kusika na bandoe na ye azi kunyokela ye aliki. Monoko na bo azi kutubela motima na ye, ndo zambi kulinga na ye pai na Nzambe asirakumi piu ye awanzi kubanga batu aliki na kubanga Nzambe, nasima na kubanga monoko na kubanza na batu, ye azi kukuma mokobi na batu, nasima ye alunguli na njela na Nzambe.

Kangu na motima mabe azi kubima gutu na tangu na mawa soko kunyokela, azi kukuma mokonzi na motima na ye. Kutukana na kukata silika azi kusala lolebu na ye masito, bo oyo azalaki kusifa Nzambe na kupisa Ye ilisa. Soko Jaboro akuta njela muke pamba, mwango muke muke, mulinga na kanda azi kuingela nasima azi kufungula mwango mokuru pua na kula mosusu na kuingela.

Azi kula makasi te na kufungula njela pua na nzala na mosolo na kuingela motima soko bisu azi kusinzira makasi te na kuoka bamonoko na Yesu sika Ye alubaki, "Osinziri, osambeli likula, boyo bino aingela kumika te." Mat. 26:41. "Boyo soko motu abanzi ye azi kusemama, akuki ye atali, boyo ye apia te." 1 Kor. 10:12. "Olati biroko na tumba nyoso na Nzambe, boyo na mikolo mabe bino akuki kulika, nasima soko bino asirasali nyoso bino akuki kusemama. Efeso 6:11-18.

LILIMBI SABA

Oyo azi kumenisa motima na motu asiralunguli na njela na Nzambe, bo asirameni muni na Nzambe mbara moko, asiramiki matabisi na lora, asirazui Molimo Bipuru, kasi asirapi, asiralunguli. Azi kumenisa likula kula na motima na motu asira pasi motima te, kula te ye asiraoki Sambo Malamu mbara na mbara. Batu asiralunguli Sambo yango pua na ye, kasi ye akangaki motima na ye, akumisaki ye pilamoko libogu, akanganaki na kusala mabe.

Yesu menimeni amenisaki kula na motu asiralunguli na njela na Nzambe tangu Ye alubaki: “Soko molimo masito asirabimi na motu, ye azi kutambula na sika mai azali te, kukaba sika na kutikala; nasima soko ye akuti te, ye alubi, Ngai abulana na ndako na ngai, sika ngai abimaki. Ndo soko ye asirakumi, ye akuti ndako yango pamba, bo asirasukuri, asiratandi ye. Nasima ye ake, akamati bamolimo mosusu saba, kulika ye na mabe; ndo bo aingeli, atikali kuna; boyo sunga na motu yango azi mabe aliki libosu.” Luka 11:24-26. “Asirakumi na bango pilamoko monoko solo alubi, “Bugbu asirabulani pai na kusanza na ye” na, “ngurubi, sima na kusukura, azi kulala gutu na potopoto.” 2 Pet. 2:22.

Baversi oyo azi kumenisa bifungulana kula na motima na motu oyo. Lisumu na yawili na ye nyoso asirakumi na kutikala na kukonza motima. Mobeli misu na ye azi kumenisa na kipandi muke, kula na kupula na motima na ye. Muni aibani na butu te. Motima akuki te kutikala yekalu na Nzambe na ndako na Satana. Azi kula na malaika, Monoko na Nzambe, kulungula na mawa nyoso, kutala sima kwanza, na nzala na kukuta soko mobali yango, soko mukari yango, apasa motima kwanza pilamoko mototo oyo alungulaki na baba na ye, kasi ye akamataki kubanza gutu sika ye azalaki kutikala katikati na bangurubi na nzala makasi, boyo ye alingaki kutumisa sopo na ye na mayani pamba bangurubi azi kulia; nasima motu moko te apisaki na ye. Ye akanisaki kula na ye pinza pilamoko ye asiralunguli na njela, azi motu asirabungi njela, nasima ye apasaki motima na ye alubaki: "Ngai alungula, akenda pai na baba na ngai, aluba na ye, Baba, ngai asirasali mabe pai na lora, na misu na yo likula, akuki na ngai gutu te na kutikala mototo na yo." Zambi ye asirapasi motima solo, azalaki na mawa pua na lisumu na ye, baba na ye abungaki ye, nasima abungulaki bagara mafuta pua na ye, abulisaki ye na sika na ye.

Kasi na motu oyo, ye azi na nzala te na kupasa motima pua na kusalisa ye na kubulana pai na Nzambe, ye azi na nzala te na kupia na maguru na Yesu, kukonga Ye na kubunga ye na kusukura ye. Molimo-na-kuiba na ye azi kuoka kula gutu te, asirakufi. Ye azi na matua na kuoka, kasi ye akuki gutu te kuoka mangongo na Nzambe kubinga ye. Ye azi na misu na kumena kasi ye akuki te kutala libadu na tungu te azi kuzila ye na kupia na sopo na ye. Ye azi na soni te, motima na ye azi kukata ye te zambi na lisumu na ye, boyo ye azi kusala mabe bifungulana nyoso. Satana asirakumi pua na kutikala mokonzi na motima na ye, nasima azi kutikala na kiti na mokonzi sopo na motima na ye. Soko ye azi kwanza na misu na batu kumika kutikala pilamoko motu malamumu, kasi na sopo ye asiratumi na makua na batu bikufa na masito na lisumu. Mat. 23:37. Baba na balokuta asirakamati sika na molimo na kulasolo. Nyama nyoso, lisumu nyoso, azi na likondo na ye pinza, na molimo masito, pua na kusalisa ye kukonza motima yango. Ye alingi te kutikala mokobi na banyokela masito oyo, alingi kubima na kamba na bo, kasi ye akuki te zambi ye azi mokobi na bo. Ye azi kukuta kula azi solo pilamoko Nzambe alubaki na monoko na Mesaze Petero na Paulo: "Motu na kufunda" toli na Mose akufaki, nasima na misu na bino, ngwanga mabe aliki boni, akuka na motu oyo asiratuti Mototo na Nzambe si na maguru na ye, asirati makila na likilimba, mobeli makila na kububisa ye, pilamoko kula masito, asiratukani Molimo na neema. BaEb. 10:29-31; 2 Pet. 2:1-14.

Yo motu na kutanga oyo, soko motima na yo azi boyo, agami pai na Nzambe na motima na yo nyoso. Ye akuki nyoso, nasima alingi likula kubikisa yo, kubunga yo, kusukura yo na lisumu nyoso soko yo akuma sikamoko na molimo na kupasa solo. Ye akuki kunga Jaboro na bafata na ye nyoso, kubimisa bo na motima na yo soko yo alingi Ye kusala boyo. Obia pilamoko motu na kebukebu akumaki pai na Yesu, agamaki: “Soko yo alingi yo akuki kusukura ngai, nasima Yesu alubaki: “Ngai alingi, ozui kusukura” Mako 1:40-43. Kasi soko yo akanga na kukumisa motima na yo libogu, kulinga butu aliki muni, sika na kusalisa yo azi te, misundeli azi te, zambi yo azi kupona kukufa na sika na kubika; butu na sika na tala.

LILIMBI JUMI

LILIMBI MWAMBI

Awa bisu azi kutala motu na masumu na motu asiralunguli na njela na Nzambe sika ye azi penipeni na kukufa. Nzoto na ye azi kuluma mabe, motima na ye asiratumi na kubanga kukufa. Kukufa (bamakua na motu bikufa) asirakumi na tangu ye azalaki kubanza te, na tangu ye alingaki te, nasima ye azi kutala motu oyo na misu pamba na misu mabe na ye. Kusika na masumu asiralunguli nasima kufuta makasi na mabe na masumu azi kukaba kufuta na ye. Bamawa na lifero azi kukangana na molimo na motima na ye, oyo asiratumi na kubanga. Soko ye alingi kusambela, kasi ye akuki te kukutana na Nzambe. Bamonoko pamba na bandoe na mokili sika bo azi kumika kugamisa, ye akuki kusalisa ye te, nasima bamosolo ye asiranduki zambi na nzala na mosolo akuki te kubikisa molimo na ye soko kusalisa kubira na ye, soko kufukusa kukufa. Soko ye azi kumika kubanza kula na Nzambe, Jaboro azi kukanga njela yango. Kula nyoso na mokili oyo ye ali-ngaki, akabaki makasi na kuzua, azi paka kusika ye; mobeli basinziri na yawili oyo na mokili kubanga akuki kusalisa ye te. Ye asirawanzi na kuiba azi kula namakasi na kupia na Maboko na Nzambe Bibika. Ye akanisaki ye atandakula pai na Nzambe na tangu na kukufa na ye, kasi ye akuti oyo azi sima aliki. Batu kutu kutu azi kukufa noki, kuzua sika te na kukaba Nzambe na tangu na kukufa. Pua na oyo Nzambe alubi akuki bisu akabi Ye tangu bisu akuki kukuta Ye. Na sika na kuoka Monoko na Nzambe kugamisa ye, motu mabe oyo azi kukufa, ye oyo atupaki neema na kulinga na Nzambe na tangu na kubika na ye, azi sasaipi paka kuoka mangongo na Juji na ye kuluba: "Olunguli pai na Ngai, bino batu Nzambe asiratuki, oingeli moto na kusira te, oyo Nzambe atandaki pua na Jaboro na bamalaika na ye." Mat. 25:41. Nasima, pilamoko Nzambe asiraponi pai na batu nyoso, na kukufa mbara moko, nasima sima na oyo azi ngwanga." Eb. 9:27.

LILIMBI LIBWA

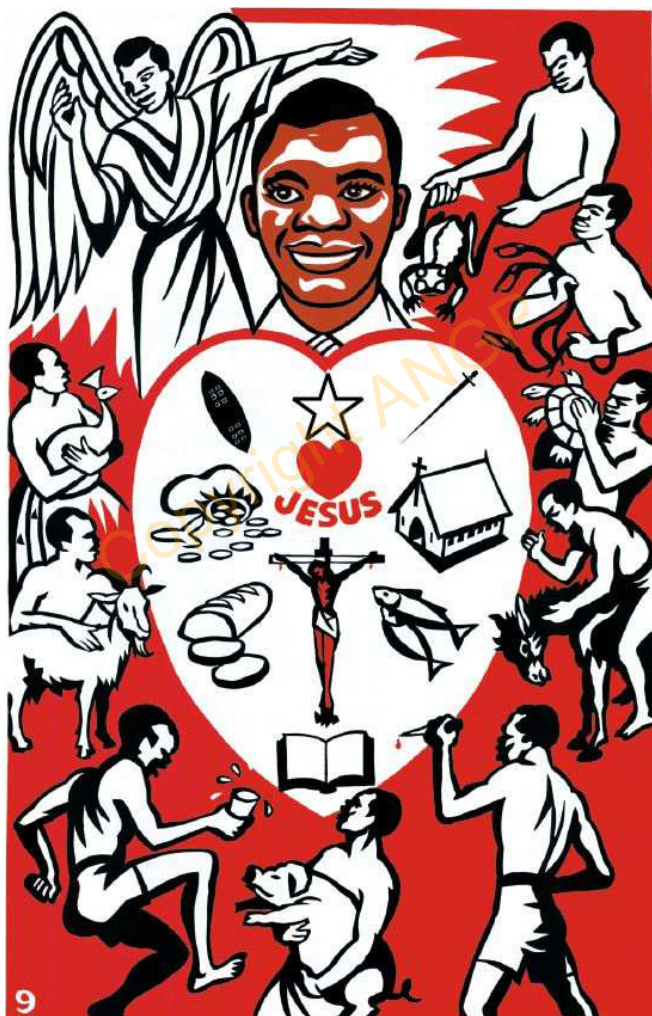
Awa bisu azi kutala lilimbi na mokristu solo azi kuoka kasi kulika bakumika bijunga na kumika na nzoto, na Jaboro. Kumika azi kukuma na ye pai na pai, kasi ye azi kukangana na kundima na ye kukuma na sunga. Ye aliki kulika menimeni zambi na Yesu Kristu, ye asirawanzi kutambula na njela na mokristu, nasima ye azi kukuma na sunga na njela yango, kutala pai na Yesu, Kapiteni na kundima na bisu, Ye Oyo alikisa kundima na bisu. Eb. 12:1,2.

Satana sikamoko na balikondo na ye azi pembeni na motima na kundima, kumika kuzua kuingela, kasi akukani te. Mutu mokuru, nzala na mosolo, molimo na pitai azi kupika hodi. Na sika na bugbu na kupi bisu azi kutala meme na dongi, zambi mbara mingi masumu azi kubumbana sini na nzoto gudi, soko kombo gudi. Kasi mokristu na kusinzira azi kuiba masumu azi masumu soko ye akuma na nzoto nini-soko njela nini, kula te soko ye akuma na kombo na mokristu, soko pilamoko malaika na tala, zambi Monoko na Nzambe na molimo na kulasolo sopo na motima na ye azi kugasa ye na kulasolo nyoso na kusalisa ye na kugabela katikati na mabe na malamumu. Yo azi kutala banyama mingi, likula yo akuki kutala motu kusala yango libosu na ye kukamata kopo na masanga na maboko na ye pua na kumika mokristu na kusika na mokili oyo na masanga na yango, kasi oyo azi kubanda te mokristu asirapisani nyoso pai na Nzambe. Ye asirakufi pai na mokili na banzala na ye. Oyo azi paka kusukumisa ye penipeni aliki na Nzambe. Motu mosusu oyo azi kutubela ye na mbeli. Monoko mabe, kunyokela, kusika na kuluba monoko mabe pai na magongo na ye, batu na kundima te soko batu alubi-bo azi mokristu azi kutubela motima na ye na bamonoko ndengi oyo. Kasi ye azi kuzua kugamela zambi na monoko na Yesu, Ye oyo alubaki, "Beneditu azali na batu soko bo azua kunyokela pua na kula alima; zambi bokonzi na lora azali na bango. Beneditu azali na bino, soko batu atuka bino, anyokela bino, asungula bino na lokuta gudigudi pua na Ngai. Osiki, otikali na kusika mingi, zambi faida na bino azi mokuru na lora: zambi bo anyokelaki banebi boyo libosu na bino." Mat. 5:10-12.

Masumu, nzoto, (oyo azi yo menimeni), na Jaboro, azi kumika na makasi nyoso kulungulisa mokristu na kulinga na Nzambe. Kasi na kubanga te na kundima nyoso ye akuki kuluba: "Motu nini alungula bisu na kulinga na Kristu? Mawa? Soko kugama? Soko kuyina na batu? Soko nzala? Soko mawa na ngombi?"

Soko kula na kubangisa? Soko mopanga? Kasi solo katikati na kula oyo nyoso bisu aliki kulika menimeni zambi na Motu Oyo alingaki bisu." BaRoma 8:35-39. Ye asiralati mbeli na tumba nyoso na Nzambe, boyo ye akuka kusemama na mikolo mabe nasima na makasi na Molimo Bipuru ye alika nzoto na kumika nyoso mosusu. Ye aibi

LILIMBI LIBWA

Kristu oyo azi kutikala na motima na ye azi makasi nyoso aliki Jaboro na balikondo na ye, zambi Ye oyo azi na sopo na ye azi makasi aliki ye oyo azi na mokili, mobeli Jaboro. Yesu Kristu asiraliki Jaboro, na masumu, na kukufa, nasima zambi na Ye bisu alika kulika menimeni, ndo bisu azua korona na nkembo.

Kelikulu na molimo-na-kuiba azi malamumu na binginga. Motima na ye asiratumi na kundima na Molimo Bipuru. Malaika na Nzambe likolo na ye azi kuibisa ye basilika malamumu malamumu na Nzambe Ye asirapisi pua na batu oyo alika, akangana na kundima kukuma na sunga menimeni. Apok. 2:7,11,17,26; 3:5,13,21.

Saki na faranka bifungulana amenisi motima na ye sikamoko na mosolo na ye nyoso azi nyoso pua na Nzambe. Na sika na kutupa faranka na ye pua na kusika mabe na mokili ye azi kusalisa bamosikini, azi kupisa sadaka na ye pai na Nzambe nasima likula azi kupisa bamatabisi mosusu tangu ye akuki. Na njela nyoso ye azi kugaba faranka na ye pua na nkembo na Nzambe, pilamoko kandolo azi kupisa mayani na ye na momena na ye na bungbuti te. Mapa na samaki azi kumenisa ye azi kutambula malamumu na kulika nzoto. Vinyo soko masanga azi te biroko na ye, ye abebisa ye pinza te na kulia makila, na kulia soko kubinda kamanga zambi ye aibi akuki ye asinziri nzoto na ye bipuru pua na yekalu na Nzambe. Motima na ye pinza asirakumi ndako na kusambela, kasi ye akendaga tangu nyoso pai na Ndako na Nzambe pua na balisambo soko na tangu na mbula, soko na muni makasi soko tangu nini. Ye azi kulinga kusambela soko azi pai na ndako na kusambela soko na ndako na ye pinza. Ye azi kuvandisa mwasi na bamototo na ye muni nyoso na kuzanga te, pua na kusambela, zambi ye aibi mokristu atikala na kubika na ye te soko ye asambeli te, pilamoko samaki akuki te kutikala na kubika soko ye azi te na mai. Buku bifungula azi kumenisa Biblia, Monoko na Nzambe, ndo ye azi bifungulana pai na ye zambi ye azi kutanga ye, kukaba ye na motima nyoso. Ye azi tala pua na maguru na ye, azi mopanga pua na kulika Jaboro, azi mapa pua na ye muni nyoso pua na kupisa ye kubika na molimo na ye, azi mai pua na ye kusirisa nzala na mai. Ye azi kusukurana motima gutu na gutu na Monoko na Nzambe, ye azi likula miroir pua na kutala ye pinza.

Ye alingi nyoso kukumba krusi na ye, zambi azi kuibisa ye, ye menimeni asirakufi na krusi sikamoko na Kristu nasima ye asiralunguli motu na sasaipi, pua na oyo ye azi kukaba bakula azi kubima na likolo, bakula na mikolo mikolo, bakula bisu azi kumena te. Ye asiratandani na kukutana na Nzambe. Ye azi pilamoko ndeti bo asirapandi pembeni na maliba, nasima ye azi kubuta mbuma na tangu na ye, pilamoko maboko na vino solo azi kubuta mbuma

mingi. Kulinga solo na Nzambe asiratumi na motima na ye, boyo ye azi kubanga kukufa te. Sauma 1:1-3; Yoane 15:1-14; 1 Yoane 4:18-21.

LILIMBI JUMI

Yesu alubaki “Ngai azi kulungula yango, na kubika yango; motu na kundimela Ngai, soko ye akufi, ye abika; nasima motu soko nini azi bibika nasima andimeli Ngai, ye akufa te na mikolo mikolo.” Yoane 11:24,26. “Solo, solo, Ngai alubi na bino, Motu na kuoka monoko na Ngai, na kundima Motu na kutumela Ngai, azi na kubika na mikolo mikolo, nasima ngwanga akumi na ye te, kasi ye asirabimi na kukufa, asiraingeli na kubika.” Yoane 5:24. Kukufa azi te kubangisa soko kunyokela mokristu, zambi kulika asiralili kukufa. O kukufa, mino na yo azi wapi? O libadu, kulika na yo azi wapi? Kasi merci na Nzambe, ye azi kupisa bisu kulika pua na Mokonzi na bisu Yesu Kristu.” 1 Kor. 15:54-57.

Motu oyo asirafati Nzambe azi kubanga kukufa te. Soko tangu na kulungula na mokili oyo asirakumi ye akenda na kusika nyoso pai na mboka kitoko na malamunya na ye. Mesaze Paulo alubaki: “Ngai azi na nzala na kukenda na kutikala sikamoko na Kristu, zambi oyo azi malamuna aliki menimeni; “Filipoi 1:23. Mokristu azi na nzala mokuru kumena misu na Yesu, Ye oyo akufaki pua na ye na krusi, asirasumbi ye na makila na Ye menimeni. Molimo Bipuru azi kuibisa ye bamonoko na Yesu sika Ye alubaki, “Akuki motima na bino atikali na mawa te: ondimeli Nzambe, ondimeli Ngai likula. Na ndako na Baba na Ngai sika na kutikala azi mingi; Ngai akuma gutu, nasima akamata bino pai na Ngai; boyo sika Ngai azi, kuna bino akuki kutikala likula. Yoane 14:1-4. “Misu ameni kwanza te, matua aoki kwanza te, Motima na batu abanzi kwanza te, kula Nzambe asiratandi pua na batu na kulinga Ye.” 1 Kor. 2:9. Monoko azi te na mokili oyo akukani na kumenisa soko kuibisa nkembo na basika na lora Nzambe asiratandi pua na batu oyo azi kulika awa na mokili na kundima Yesu Kristu.

Na lilimbi jumi oyo bisu azi kutala kula na kukenda-na-mboka na mokristu. Bamakua na motu oyo azi kumenisa kukufa, azi te, kasi yo akuki kutala malaika na Nzambe. Ye azi kuzila pua na kukamata molimo na motu alima, kubulisa ye pai na Nzambe. Motima na molimo azi gutu te na kamba na nzoto na mokili oyo, kasi ye asiralunguli na nzoto azi kukenda na likolo pai na panzi na Ye oyo motima na ye asiralingi, pua na Ye ye asiratambuli na mokili, pua na Ye ye azi sasaipe kukufa. Sene na kusika nyoso azi kuzila ye kuna na misu na Nzambe sika Mokonzi na ye aluba na ye, “Yo asirasali malamuna, yo boi malamuna na alima: oingeli na kusika na mokoto na yo.” Mat. 25:21

Satana azi na kula pai na ye te zambi “Kukufa na batu bipuru na Ye azi na taulu mokuru na misu na Mokonzi.” Sauma 116:15. “Na-sima ngai aokaki monoko kubima na lora, kuluba na ngai, “Oti na waraga, Beneditu azi na bakufa, oyo akufi sopo na Mokonzi simà na oyo: solo, Molimo alubi, bo akuki atiki basala na bo, azili makasi, zambi basala na bo afati sikamoko na bango.” Apok. 14:13.

LILIMBI JUMI

Yo motu na kutanga buku oyo, kana Nzambe asalisa yo kupisa motima na yo pai na Yesu, zambi Ye azi kuluba, "Mototo na Ngai, opisi motima na yo pai na Ngai." Ye apisa yo motima na sasaipi, atia molimo alima sopo na yo. Opisi njela te na motima na yawili kugasa yo na njela na banzala masito, zambi ye oyo azi kundima motima na ye pinza azi bombafu. Otiki lisumu na yo, akangani na kula alima, zambi kufuta na kulamabe azi kukufa, kasi matabisi na Nzambe azi kubika na mikolo mikolo zambi na Yesu Kristu.

Pai na bino oyo asirapisi kubika na yo pai na Nzambe, Okangani na bamonoko solo, na kundima na kulinga na Yesu Kristu, zambi yo aibi yo asirandimeli nani nasima yo aibi Ye akuki kusinzira kula oyo yo asirati na maboko na Ye kukuma na mikolo yango. Onenisa yo pinza na kundima bipuru, osambeli na Molimo Bipuru, osinziri yo pinza sopo na kulinga na Nzambe kutala pai na Yesu Ye motu na kukukisa kundima na yo, Mokonzi na Bamokonzi oyo azi kubulana noki.

"Pai na Motu Oyo akuki kusinzira bino, boyo bino apia te; Oyo akuki kusemamisa bino na mabe muke te, na kusika nyoso libosu na nkembo na Ye, soko Ye abia; pai na Nzambe Moko, Mobikisa na bisu, zambi na Yesu Kristu Mokonzi na bisu, nkembo na ilisa na makasi na ngufu nyoso otikali na Ye sasaipi na mikolo mikolo." Amina. Yudi 24,25.

Misu na kundima ameni
Gwata malamuru azi kuna;
Yesu asirake na ngambo
Na kusala na bisu sika.

Kuna bisu asala lembo
Lembo yango malamuru mingi;
Mawa gutu azi kubia te,
Pota asira na malari.

Mikolo na ndeli, Bisu akutana na lora.

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, tablettes, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialetos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc.). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

info@angp.co.za

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique finacee de dons

Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)